

Cena prenumeraty:

w ŁODZI:

Kwartalnie Mk. 14.40

Miesięczn. „ 4.80

Za roznośnienie

70 fen. miesięcznie.

Z przes. pocztową:

Kwartalnie Mk. 19.50

Miesięczn. „ 6.50

Kalendarzyk:

Piąt 6.VI Norberta i Klara.

Sob. 7.VI Wig. Serca Jezus.

Niedz. 8.VI Zesł. Ducha Św.

Pon. 9.VI Świętecz. Pryma.

Redakcja

w Łodzi

Al. Kościuszki 41.

TELEFON 28.

ROZWOJ

dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Piątek, dnia 6 czerwca 1919 roku.

Można zamawiać „Rozwój“: w PABJANICACH u p. Groblińskiego, Nowy Rynek, Kłosk; w ZGIERZU u p. Lacha, Kłosa

CENA OGŁOSZEN: Przed tekstem lub w tekście 2 marki, za tekstem 65 fenigów, nekrologi 1 marka za wiersz petitowy. Drobne ogłoszenia 10 fen wyraz. Najmniej 80 fen. Ogłoszenia zamiejscowe 10 procent drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne.

W zdobytym Borysławiu.

(Od wł. korespondenta)

Siedmioletni niewola. Wejście wojsk polskich, Radość. Spalony samochód. Komisarz Supiński. Naganka Żydów na kopalni Fanto. Głód. Agitatorzy.

Borysław odbity, oto hasło, które obiegło Polskę. W niewoli hajdamackiej przeżyli mieszkańcy Borysławia od 10 listopada do 19 maja.

Kiedy hajdamacy weszli, rezerwoary olbrzymie z ropą były zupełnie wyczerpane, gdyż państwa centralne wywoziły ją starannie. Po przyściszeniu hajdamaków wolno zaczęły się rezerwoary napełniać, ale to trwało niedługo, gdyż wkrótce potem hajdamacy zawarli umowę z państwem czechosłowackim, które wywoziło ropę za węgiel i amunicję.

Ale i to niedługo trwało, gdyż wybuchł na Węgrzech bolszewizm, więc wszelkie transporty ustały.

Od tego czasu zaczęły się gromadzić w cysternach borysławskich znaczne zapasy ropy, którą hajdamacy opodatkowywali.

Wskutek tego, gdy wojska polskie zajęły miasto, znalazło się w posiadaniu polskiem 40,000 cystern ropy, ocenionej na ćwierć miliona koron.

Korzystając z tego w tej chwili uruchomiono benzyniarnię w Drohobyczu, która pracuje dniem i nocą.

Odbicie Borysławia nie przedstawiało trudności. Z chwilą zajęcia Drohobycza o utrzymaniu zagłębia naftowego nie mogło być mowy, a wojska polskie szybkim tempem zbliżyły się tu z Drohobycza.

Hajdamacy, wycofując się, zwykle sprowadzali do miast i wsi opancerzone samochody, z których strzelano do bezbronnej ludności.

W sobotę, dnia 17 maja poczęła starszyzna umykać samochodami, a wkrótce potem ukazał się samochód zbrojny na ulicach Borysławia, ale, że nie posiadał dosyć benzyny, więc też szofer, nie zatrzymawszy motoru, począł nalewać płyn do rezerwoaru. W mgnieniu oka cały samochód stanął w płomieniach, to uchroniło Borysław od piekielnej po mieście strzelaniny i ocaliło życie wielu mieszkańcom, rozpoczął się tylko rabunek.

Pozostałe wojska i żandarmerja hajdamacka zajęły jednak znacznie lepszą pozycję, nie zapominając o chwytności zakładników.

Na drugi dzień zdala dały się słyszeć strzały karabinowe.

W poniedziałek rano w całym Borysławiu odezwały się świstawki fabryczne. Był to sygnał, że ruszni opuścili Borysław. Oddawna bowiem milczały te syreny, gdyż ruszni uważali je za sygnały szpiegowskie i zabronili zupełnie ich używania.

Na ulice wyległy uradowane tłumy, witając polską jazdę, która pierwsza wkroczyła do Borysławia. Radość była olbrzymia i nie do opisanania, bo już głód wielki zaczął wdzierać się do ludzi.

nacy bowiem wydrukowali swoje pa-

piery „Griwny“. Griwna równała się koronie, nikt jednak tego papieru brać nie chciał, a nawet rządowe kasy hajdamackie niechętnie je przyjmowały za podatki.

Przytem pierwra serja tych papierów strasznie przez drukarza była znieśławiona. W korekcie bowiem opuszczono w Griwnie literę r, co w rusińskim języku wytworzyło wyraz brzydki brzmiący.

Po zajęciu Borysławia przybyły władze wyższe z generałem Zielińskim na czele. Jestto jeden ze starszych wodzów, a w parę dni zjawiała się cała jeneracja z Hallerem i generałem Iwaszkiewiczem na czele.

Udało się też armji polskiej zatrzymać wszystkie cysterny z ropą wysłane do Czech.

Zaledwie wojska polskie zajęły Borysław, a już w prasie wiedeńskiej, a potem w polskiej ukazały się paszkwile, które uderzyły jakby młotem w towarzystwo Fanto, rozpisując się jakoby to było pruskim towarzystwem.

Tymczasem akcje tego Towarzystwa znajdują się w ręku przeważnie wiedeńskich żydów.

Zdaje się jednak, że tym razem nie chodziło tu tyle o Towarzystwo, ile o jego dyrektora polaka Supińskiego, którego generał Zieliński mianował komisarzem na Borysław, a że Supiński nie należy do kliki żydowskiej, więc stąd krzyk i alarm we wszystkich dziennikach.

Wszystko, co było drukowane w wiedeńskich dziennikach, a co potem skwapliwie prasa polska przedrukowała, jest nieszczymym wymysłem żydowskim.

Rewizji w towarzystwie nie było i nie ani w magazynach, ani w kasie nie znaleziono i nie skonfiskowano.

Kopalnie firmy „Fanto“ pracują jak najlepiej. Gdyby wojska polskie nie zajęły Borysławia, cały przemysł musiałby stanąć w ciągu dwóch tygodni dla braku środków technicznych, a zwłaszcza gumowych pakunków i lin stalowych, pomijając już tą okoliczność, że od dwóch tygodni rozpoczęła się na dobra głódówka. Dopiero po wkroczeniu wojsk polskich radość w Borysławiu zapanowała wielka. Odświętnie ubrani mieszkańcy wyszedł na spotkanie wojska, witał żołnierzy kwiatami.

Tylko robotnik borysławski, który dotąd spokojnie pracował podburzony przez agitatorów socjalistycznych — rozpoczął cały szereg wieców i wystąpił z rozmaitymi żądaniami, kiedy za czasów hajdamackich milczał i siedział jak mysz pod miotłą. Tak się u nas traktuje odradzającą Ojczyznę.

Większy posłuch znajdzie agitator-komunista lub bolszewik, niżli sumienie, które od każdego polaka żąda poświęcenia siebie dla dobra odradzającej się Ojczyzny.

R. K.

Książki na nagrody!

Dwie książki, bogato oprawione, w piótno angielskie, ze złoceniami i wyciskami możemy polecić na nagrody dla szkół.

Pierwsza to „**PAN TADEUSZ**“

ADAMA MICKIEWICZA,

z 24 rysunkami i 24 wnetkami artysty Stanisława Mastowskiego, specjalnie dla tego wydania wykonanego.

Druga książka to „**KRAKÓW**“

jako stolica polska, to jest do początku wieku XVII, kiedy Zygmunt III przeniósł się wraz z dworem do Warszawy. Stron 400 z 200 rysunkami. „Pan Tadeusz“ kosztuje tylko 8 marek w oprawie, „Kraków“ zaś marek 10.

Nabyć można w Administracji „Rozwoju“, Al. Kościuszki M 41.

Komisja konstytucyjna.

Komisja konstytucyjna pod przewodnictwem p. Władysława Seydy, po wysłuchaniu referatu p. Dubanowicza i przeprowadzonej dyskusji postanowiła rozprawę nad osnową ustawy konstytucyjnej odbyć wedle następującego porządku: 1) zagadnienie wstępne, a) forma państwa, stanowisko międzynarodowe; b) podmiot i główne kierunki władzy (referent Dubanowicz); 2) prawa i obowiązki obywateli, a) indywidualne prawa wolnościowe, b) wolność wyznania, kościoł; c) oświata, d) siła zbrojna (referent dr. Głabiński); 3) organizacja pracy i własności, a) organizacja pracy (izba pracy), b) organizacja posiadania ziemi, c) organizacja innych gałęzi produkcji; 4) ustawodawstwo, a) jedno lub dwu izbowaść, by straż prawa, c) referendum ludności, inicjatywa, d) rękojmie konstytucyjne; 5) władza wykonawcza, a) naczelnik państwa (wybór i zakres działania), b) organizacja rządu i odpowiedzialności ministrów; 6) samorząd (udział ludności w administracji), autonomia prawa mniejszości narodowych; 7) sądownictwo; 8) zmiana konstytucji.

Z za kulis spisku niemiecko-żydowskiego.

Na 41-ej sesji sejmowej, poseł Grünbaum, odpięrając zarzuty stawiane żydom, starał się do wieść, że twierdzenie o spisku niemiecko-żydowskim przeciwko narodowi polskiemu nie odpowiada prawdzie. W kwestji tej tak pisze znakomity publicysta, p. A. Niemojewski.

Ukazały się „Tajne dokumenty cenzury niemieckiej“, zebrane i z oryginałów przetłumaczone przez dr. Stefana Podkomorskiego, a wydane w Warszawie przez Hipolita Konstantego Ozarowskiego. Na str. 6 pod Nr. 6 z datą 18-gd

szewca 1915 roku znajduje się następujące rozporządzenie niemieckiego zarządu cywilnego, dane cenzurze niemieckiej:

„O przysługach, jakie Żydzi w okupacji rosyjskiej czasami oddają wojskom naszym, w prasie nie wspominać, ponieważ roszanie przez złe traktowanie odstręczają Żydów od tych usług“.

Dokument ten ma znaczenie pierwszorzędne. Wynika z niego, że Żydzi oddawali wojsku niemieckiemu usługi szpiegowskie, że roszanie ich a to przekładowali, i że ujawnienie tego w pra-

sie, pozostającej pod opieką cenzury niemieckiej, mogłoby Żydom zaszkodzić i odstręczyć od dalszej służby szpiegowskiej.

Dokument ten wyływa w chwil, kiedy Niemcy, wyrzuceni z Polski, znowu gromadzą wojska na granicy i kiedy musimy się mieć na baczności. On nam mówi, że Żydzi są szpiegami niemieckimi i że musimy się w jakiś sposób od tego szpiegostwa zabezpieczyć.

Niechaj to przyjmie do wiadomości pan poseł Grünbaum, sjonista.

Olekawe żądania żydowskie!

Szabasują, boją się... nie przychodzą, być może umyślnie na posiedzenia Rady miejskiej, by tem zmusić Radę do stosowania się do nich. Wczoraj była znów wszczęta podobna kwestja.

Oto frakcja żydowska, powołując się na obecność wielu radnych, żądała, aby prezydent Rady zdjął z porządku dziennego szereg ważnych spraw, dotyczących szkolnictwa i wy-

rażenia opinii o statucie miejskiego i ordynacji wyborczej.

Przeciwno takiemu żądaniu zaproponowano, dowodząc, że radni Żydzi stanowią mniejszość, i że Radę nie obchodzi nic święta żydowskie.

Ze względu czysto formalnych przewodniczący poddał pod głosowanie wniosek frakcji. Upadek on całkiem, jak było do przewidzenia.

KRONIKA.

— Kompanja.

Kompanja do Łagiewnik wyjdzie w niedzielę o godz. 7-ej rano pod przewodnictwem księży z kościoła Św. Józefa.

— Odpust w Łagiewnikach.

k) W Łagiewnikach doroczny odpust na święta Zielonych Świątek zapowiada się wspaniale, ponieważ jest to pierwszy odpust po powrocie do klasztoru zakonników ojców franciszkanów. Na uroczystość przybędzie do Łagiewnik licznie duchowieństwo z Łodzi i bliższej okolicy, oraz liczne kompanje wiernych z parafji okolicznych.

— Z T-wa Kredytowego m. Łodzi.

a) Na posiedzeniu połączonych władz T-wa Kredytowego m. Łodzi, odbytem w dniu wczorajszym, po rozpoznaniu tej kwestji, uchwalono wystąpić do Ministerjum Skarbu o zmianę paragrafów 19, 25, 26 i 108 ustawy T-wa w tym duchu, aby akt przystąpienia do pożyczki T-wa nie był wymagany.

Nadto uchwalono zwrócić się do tegoż ministerjum o uzupełnienie § 108 ustawy uwagą: „że w razie wprowadzenia nowych stawek szacunkowych nieruchomości udzielanie pożyczek dodatkowych może mieć miejsce przed upływem 5 lat od czasu wydania ostatniej pożyczki“.

— Z Tow. pomocy dla żołnierza.

Towarzystwo Pomocy dla Żołnierza Polskiego prosi uprzejmie Sz. panie, którym nie zwrócono dotychczas maszyn, wypożyczonych Towarzystwu podczas „Tygodnia dla żołnierza“, o łaskawe zwrócenie się w sprawie otrzymania maszyn do p. dr. Tochtermanowej, Al. Kościuszki Nr. 93.

— Dzień znaczką 6 czerwca.

Lokale Kwesty (znaczką). Dzielnica I Piotrkowska 295 (stołownia Geyera), Dzielnica II — Piotrkowska 204-206, Dzielnica III — (Lokal centralny) Piotrkowska 104, Dzielnica IV Widzew, Rokicińska 47, Dzielnica V Średnia 19 (Towarzystwo Kredytowe), Dzielnica VI Żgierska 11.

Kwestarze i kwestarki mogą się zgłaszać do dzielnic w sobotę od godz. 4 do 8 i w niedzielę od 9 z rana. Do godz. 5 i pół w niedzielę wszystkie puszki muszą być bezwzględnie zwrócone. Bez okazania szkolnej matrykuły puszki wydawane nie będą.

— Synagoga ośrodkowi propagandy antypolskiej.

k) Naczelnik Policji Państwowej, komisarz rządowy m. Łodzi wysłał do zarządu gminy żydowskiej list urzędowy o tem, iż zawiadomiono go, że podczas odprawiania w synagogach modłów uprawiana jest propaganda, nie wspólnego z obrządkami religijnymi nie mająca i prowadzona w kierunku celów politycznych. Wobec tego naczelnik policji zawiadomił, iż polityczna propaganda w domach modlitwy jest wzbroniona. Gdyby zaś okoliczności wymienione powtórzyły się, to w sprawie tej wdrożone zostanie bliższe dochodzenie.

— Podróż na Litwę.

W celu opieki nad obywatelami Litwy i ułatwienia im powrotu do kraju mianowany został przez rząd litewski specjalny chargé d'affaires do spraw konsularnych w Polsce z siedzibą w Warszawie. Każdy wyjeżdżający do państwa litewskiego powinien się zaopatrzyć w odpowiednią wizę.

Kancelarja charge d'affaires mieści się przy ul. Nowogrodzkiej 33 i czynna jest od 11 do 1 po poł. oprócz niedziel i świąt.

— Śmiała ucieczka.

a) Nocy dzisiejszej o godz. 3.30 z więzienia przy ul. Miłsza, za pomocą zrobienia otworu w ścianie przez wyjście rury idącej od pieca do dymnika, zbiegło 7 aresztantów. Jednego z nich, niejakiego Franciszka Lewy, schwytano. Poszukiwania w dalszym ciągu trwają.

— Z Komisji kultura lno-oświatowej.

a) Wczoraj odbyło się pierwsze posiedzenie Komisji kulturalno-oświatowej przy magistracie, pod przewodnictwem dr. Kopcińskiego, który informował zebranych w jakim celu powołano do życia Komisję i jakie czekają ją zadania w najbliższej przyszłości.

W sprawie utworzenia specjalnego kinematografu dla działów szkolnej, postanowiono wejść w kontakt z miejscowymi firmami kinematograficznymi, jak również z przedsiębiorstwami tego rodzaju w Warszawie i Krakowie.

Postanowiono zwrócić się do magistratu z prośbą o przesyłanie do Komisji kulturalno-oświatowej podań wszystkich instytucji oświatowych, zwracających się z prośbą o subsydja miejskie.

— Subsydjum dla Teatru polskiego.

a) Wczoraj na posiedzeniu Rady miejskiej, zgodnie z wnioskiem magistratu, który uwzględnił prośbę Towarzystwa teatralnego, przyznano specjalne subsydjum w sumie 25,000 mk. na prowadzenie Teatru polskiego w sezonie letnim.

— Przekształcenie 4 klas. szkoły miejskiej.

a) Na wczorajszym posiedzeniu Rady miejskiej — na wniosek magistratu, postanowiono przekształcić 4 kl. szkołę miejską na średni zakład naukowy, przyczem na ten cel zaprojektowano oddać gmach przy ul. Sienkiewicza.

— Drużyny parowozowe.

a) Dyrektorjat wydziału mieszkaniowego kolei państwowych w Warszawie nadesłał do łódzkiego związku kolejarzy depeszę, zawiada-

mającą, że wysłanych będzie ogółem 50 drużyn parowozowych do Paryża po odbiór i przyprawienie parowozów. Z Łodzi takich drużyn wysłanych będzie 9.

Warunki następujące: przy zachowaniu normalnych płac, dla rodzin wypłacana będzie połowa pensji, na wykwipowanie po 25 franków diety dziennej, co wyniesie podług dzisiejszego kursu 60 mk. Drużyny parowozowe wyjadą z Warszawy, Łodzi, Częstochowy i Siedlec.

— Z Wydziału budowlanego.

k) Wydział budowlany przesłał do Minist. plany budowy dwóch gmachów szkolnych dla szkół miejskich początkowych.

— Lekarze szkolni.

a) Na posiedzeniu lekarzy szkolnych szkół miejskich omawiano plan organizacji półkolonji letnich w parku ks. Józefa. Postanowiono zbadać w ciągu pierwszych i ostatnich dni wszystkie dzieci, uczestniczące w półkolonjach, stwierdzając wagę, stan gruczołów, stan odżywiania i ogólny wygląd. W ten sposób zostaną stwierdzone wyniki przebywania dziatwy na półkolonjach.

— Ślub.

a) W kościele św. Krzyża w Łodzi, ks. Leon Stypułkowski pobłogosławił związek małżeński, zawarty między referentem Minist. Spraw wewnętrznych i redaktorem P. A. T. w Warszawie p. Władysławem Miłko a łodzianką p-ną Janiną Cianciarówną.

Szczęść Boże młodej parze!

— O surowce i artykuły techniczne.

k) Na posiedzeniu Stow. Kupców i fabrykantów postanowiono utworzyć sekcję zawodowców dla zakupu surowców i artykułów technicznych.

— Przeniesienie lokalu.

k) Wydział zdrowotności publicznej przenosi swe biura do lokalu po kancelarji Rady miejskiej w gmachu starego magistratu przy Nowym-Rynku pod Nr 1, na I-em piętrze.

— Ze Stow. techników.

k) Łódzkie Stowarzyszenia techników postanowiły wziąć udział w zjeździe elektrotechników, który odbędzie się w dniach 7, 8 i 9 czerwca w Warszawie.

— Wystawa w Kaliszu.

k) Jak nam donoszą z Kalisza, w lipcu roku bieżącego otwarta zostanie wystawa, urządzona staraniem koła budowniczych kaliskich, pod protektoratem min. kultury i sztuki, która da pojęcie o Kaliszu z chwili minionej, doby obecnej i przyszłości, ruinę i odbudowę, działy artystyczne, przemysłowe itp.

— W celu poprawy organizacji aprowizacji.

k) Ministerstwo aprowizacji zażądało od magistratu miasta Łodzi nadesłania danych na szereg zapytań w sprawie poglądu na sprawę aprowizacji, aby uzyskać dane dla przyszłej polityki aprowizacyjnej, a więc odnośnie usterek dotychczasowej aprowizacji, wprowadzenia wolnego handlu, sekwestru artykułów żywności, dostawy kontyngensu i t. p.

— Z Tow. pomocy szkolnej przy gimnazjum A. Zimowskiego.

Proszono nas o podanie do publicznej wiadomości, iż ogólny dochód z zabawy, urządzonej w Helenowie przez Tow. Pomocy szkolnej przy gimn. Zimowskiego, wyniósł mk. 6,678.27 przy mk. 1,871.63 rozchodu, tak, iż czysty zysk stanął mk. 4,806.62.

Zarazem inicjatorowie zabawy dziękują gorąco wszystkim tym, którzy zaoferowali łaskawie fanty oraz członkom Tow. śpiewaczego im. Moniuszki i szkoły p. Starkiewicza za uświetnienie programu.

Piękny typ polskiego chłopca.

Do pięknych typów chłopca polskiego musimy zaliczyć gospodarza ze wsi Nawroczya parafji Nowe, Wojciecha Kowalskiego.

Jestto człowiek oddany sprawie polskiej. Kiedy zaczęto tworzyć legiony, natychmiast wysłał swego syna Walentego i ten bardzo długo losy legionistów podzielał. Potem przedarł się do armii Muśnickiego, a kiedy ta istnieć przestała, powrócił do domu.

Ojciec jednak synowi nie pozwolił długo popasać. Po paru dniach pobytu, słysząc, że Lwów zagrożony, wysłał swego ukochanego Wanka na front lwowski, aby bronił zagrożonej Ojczyzny. Syn Kowalskiego dotąd też na froncie lwowskim przebywa.

— Zebranie,

Dziś, o godz. 8 wiecz. odbędzie się ogólne zebranie członków Ligi kobiet katolickich.

— Strajk elektrowni w Zgierzu skończony.

k) Po przeszło tydzień trwającym strajku elektrowni zgierskiej we środę dnia 4 czerwca robotnicy po uzyskaniu żądanej zapomogi wojennej przystąpili do pracy. Ulice Zgierza znów są oświetlone wieczorem.

— Bandyol grasują.

k) Na zagrodę Michała Kaila w Michałowicach, gm. ny Biała, za Zgierzem napadło 10 bandytów, uzbrojonych w noże i rewolwery. Zawiedli się w swych nadziejach, gdyż znaleźli tylko 200 mk., wobec tego po zwierzęcemu zamordowali Kaila i zbiegli.

Teatr i sztuka.

— Teatr Polski.

Występy operetki polskiej.

Występy operetki Czarnieckiego cieszą się ogromnym powodzeniem. Publiczność zapelnia teatr codziennie do ostatniego miejsca.

Jutro ukaże się najlepsza operetka Kallmana p. t. „Księżniczka Czardasza”, grana na wszystkich scenach z dużym sukcesem.

W sobotę dana będzie melodyjna operetka p. t. „Królowa kinematografu”, w niedzielę zaś „Polska krew”, operetka w 3-ech akt. Nedbata.

Bilety są do nabycia do godz. 2-iej po południu w cukierni Roszkowskiego, a od godziny 5-iej w kasie teatru.

Walka z lichwą.

Komisja prawnicza odbyła we wtorek i w środę konferencję dla kodyfikacji ustawodawstwa przeciwko lichwiarzom i sprzedajnym urzędnikom. Mają być utworzone sądy doraźne dla karania lichwiarzy i funkcjonariuszy państwowych, winnych przekroczenia złośliwego swoich obowiązków.

Postępowanie sądowe zostanie uproszczone. Wyrok musi zapaść w ciągu 3-ich dni (śledczy arezt) przeciwko lichwiarzom ma być przymusowy, a wyrok przez sąd doraźny wydany ostateczny i niezaczepialny. Dalej postanowiono wprowadzić dla wszystkich handlujących przymus faktury, jak również uczynić zależnym handel od specjalnego zezwolenia władz. Przekroczenie tych przepisów będzie karane na równi z lichwą.

W przedmiocie kary wszyscy uczestnicy konferencji oświadczyli się za najwyższym wymiarem kary, większość za karą śmierci oraz za karą chłosty i pręgierza. Wynik tej konferencji będzie przedłożony na posiedzeniu komisji prawniczej w czwartek t. j. 6 b. m.

TELEGRAMY.

Doniosłe zmiany w Sejmie.

(od własn. koresp.)

Warszawa, 5 czerwca. Klub polski, zjednoczenia ludowego, czyli tak zwana grupa księdza Bliźnińskiego rozpadła się na dwa obozy.

Lewica licząca 19 osób, pod przewodnictwem dotychczasowego prezesa poła Ostachowskiego, wytworzyła osobną grupę, która od dziś dnia będzie występowała samodzielnie.

Jak widać z dotychczasowego przebiegu posiedzenia tej grupy połączy się ona z grupą Witosza, która w tym wypadku będzie liczyć około 60 głosów.

W zdobytym Petersburgu.

Merawska Ostrawa, 5 czerwca (PAT). Generał Judenicz wydał do mieszkańców Piotrogradu manifest, w którym zapowiada, że przybywa jako oswobodziciel z pod jarzma bolszewickiego i nie myśli o wznowieniu rządów carskich.

Ważny dokument.

Warszawa, 4 czerwca (PAT.) Prasa angielska ogłosiła ważny dokument, z którego widać, że Polska przeszkadzała planom Niemców w Rosji, dlatego należało Polskę osłonić. Prasa angielska zwraca uwagę, że żądanie od Niemiec, rękami jest wciąż jednakowo konieczne i nazywa ten dokument charakterystycznym dowodem pychy pruskiej.

Wielkie zwycięstwo w Galicji wschodniej.

(od własn. koresp.)

Grupa generała Sikorskiego po kilkodniowej uperczywej bitwie na linii Złotej Lipy przełamała rozpaczliwy opór ukraińców. I szybko posunęła się na wschód. Zajęto wiele miasteczek i

wiel oraz Tarnopol. Na razie nalozono 6,000 jeńców, zgórą 100 oficerów, 120 karabinów maszynowych, 50 samochodów, wiele wagonów kolejowych i nieprzeliczony materiał wojenny.

Żydzi idą z bolszewikami.

Wilno, 5 czerwca. (PAT.) z Mińska donoszą: Centralny komitet żydowskiej partji socjalistycznej „Bund” uchwalił zmobilizowane wszystkich swoich członków na Litwie i Białej Rusi od 18 do 36 lat, postanawiając stłumować z nich armję czerwoną. W myśl tej uchwały wystano już na front Polski pierwszą armję bundowców. Na jednym z ostatnich posiedzeń rady robotniczej przedstawiciel „Bundu” Weinstein, kreśląc przebieg mobilizacji tej, zaznaczył, że jeżeli w Mińsku podniesie się reakcja, to robotnicy nie odda-

dzą ani pędzi zmię bez walki. Trzeba zaprzestać walk partyjnych. Przedstawiciel Poale sion, Frydland, wskazał, że niema partji ani grupy socjalistycznej, która by nie stanęła do walki w obozie sówietów. Przedstawiciel zjednoczonych socjalistów, Guder, oznajmił również, że partja jego również ogłosiła mobilizację.

W ostatniej chwili dowiadujemy się, że władze sowieckie w Mińsku zmobilizowały całą ludność męską, celem robienia okopów dookoła miasta.

Komunikat sztabu generalnego.

Warszawa, 5 czerwca (PAT). Komunikat sztabu generalnego wojsk polskich.

Front galicyjsko-wołyński: W Galicji na całym niemal froncie brak kontaktu z wojskiem ukraińskim.

Front poleski: Pod Pińskiem atak bolszewików na nasze pozycje przy moście na Jasiełdzie został odparty. Podsuwające się pociągi pancerne zostały ogniem naszej artylerji zmuszone do odwrotu.

Front litewsko-białoruski: Bez zmiany.

W zastępstwie szefa sztabu generalnego
Haller pubk.

Komunikat Poznański.

Poznań, 5 czerwca (PAT.) Komunikat głównego dowództwa z dnia 5 bm.

Front północny: Przy szosie z Chodzieży do Ryczywołu silny ogień nieprzyjacielski. Ataki niemieckie pod Zdunami i Polichnem odparto ze stratami dla nieprzyjaciela. Na innych odcinkach frontu zwykła działalność patroli. Na linii Piła-Bydgoszcz nadzwyczaj ożywiony ruch kolejowy.

Front zachodni: Pod Grójcem obrzucił nieprzyjaciel minami nasze pozycje. Pod Kolnem utarczki patroli.

Front południowy: Na całym froncie słaba działalność bojowa.

Szef sztabu Wroczyński,
generał podporucznik.

Fowrót wojsk poznańskich.

Poznań, 5 czerwca (PAT.) Dzisiaj, w czwartek, około godz. 3-iej po południu przybył tu pierwszy transport wojsk wielkopolskich, wracających z pod Lwowa. Na dworcu zebrał się wielotysięczny tłum, aby powitać zwycięskich żołnierzy. Witano ich entuzjastycznie i obrzucając kwiatami.

Godz. 3 przybył na dworzec gen. Dowbor-Muśnicki ze sztabem, oraz członkowie misji wojskowej ententy i przedstawiciele naczelnej rady ludowej. Panie z czerwonego krzyża podejmowały powracających bohaterów śniadaniem.

Zwycięstwo Paderewskiego.

Warszawa, 5 czerwca (wł.) „Kurjer Polski” donosi, że Paderewskiemu udało się zmienić opinię dyplomatów ententy w sprawie operacji wojennych w Galicji wschodniej. Jest to niewątpliwy sukces polskich polityków w Paryżu, nieustających w zabiegach o zabezpieczenie interesów polskich.

Flotyla pod flagą amerykańską na Wiśle.

Wiedeń, 5 czerwca (wł.) Dla ochrony Wisły utworzono flotylę uzbrojonych parowców wiślanych pod naczelną komendą oficerów amerykańskich.

Cały ruch osobowy i towarowy na Wiśle wstrzymano. Robotnicy towarzystwa przewozowego „Wisła” (w Gdańsku) rozpoczęli strejk.

Powyzsze ochronne zarządzenie władz koalicyjnych w dolnym biegu Wisły, a w szczególności w Gdańsku, zmierza niewątpliwie do zabezpieczenia ludności polskiej i pozostaje w związku z awanturczą polityką Berlina, który między innymi wywołał także demonstracyjnie strajk robotników portowych w Gdańsku dla uniemożliwienia transportów polskich, a równocześnie stosuje terror wobec ludności polskiej. Zarządzenie władz koalicyjnych powitać należy jako dowód szczerej przyjaźni.

Do Polski.

Warszawa, 5 czerwca (wł.) Miasteczko Kienowo powiatu Wileńskiego uchwaliło przynależność swoją do Polski i potępiło wszystkie inne formy rządu, nie wykluczając taryby.

Białorusini.

Oszmiana, 5 czerwca (PAT.) K. B. P. donosi: W powiecie milicja już utworzona. W każdej wsi posadzono 1 milicjanta. Komitety parafjalni organizują zakup maki dla najbardziej potrzebujących. Ni zasianych jest 50% gruntów. Ludność parafji przeważnie katolicy białorusini, entuzjastycznie garnią się do Polski. Jedną piątą do jednej szóstą ludności stanowią białorusini prawosławni. Po wyjściu bolszewików zanosilo się na pogrom żydów, który udaremniły wkraczające wojska polskie.

Kłeska głodowa.

Poznań, 4 czerwca (PAT.) Batocki oświadcza, że z powodu przesadnych żądań robotników rolnych, wywołaniem strajków, lichej uprawy pól, braku nawozów, oraz częściowego nieobsiania pól, grozi Niemcom w roku przyszłym najstraszliwsza kłeska głodowa, wobec której bledną wszystkie okropności wojny. Winę tego ponoszą spartakusowcy, którzy pchają kraj do zguby.

Czesi na Węgrzech w odwrocie.

Praga, 5 czerwca (PAT.) Napór madjarów na całym froncie od rzeki Elpel aż do rzeki Cisy był niezwykle gwałtowny, tak, że wojska czeskie nie mogły stawić dłuższego oporu. Przekroczywszy przeważającymi siłami rzekę Elpel, madjarzy dotarli do miejscowości Ostrzyhom. Wtargnąwszy w obszar Dunaju, posunęli się do Nitry, zagrażając w ten sposób Parkanom i Krupinje. Również sytuacja Lehoczy jest niepewna. W kierunku północno-wschodnim posuwają się madjarzy w stronę Rożnawy w zamiarze obsadzenia południowych stoków Tatr - przzerwania koło Nowej Wsi kolei Bogumin-Końszczy. Nad Hermadem madjarzy zbliżają się do Koszyc i są oddaleni o 20 kilometrów od tego miasta, które czesi już opuścili. Rumuni cofnęli się na wschód od Miskolca.

Konwencja z Czechami.

Kraków, 5 czerwca (PAT.) Dzięki zabiegom szefa sztabu armji czesko-słowackiej gen. Pelle, Francja zawarła konwencję wojskową z Czechami.

W sobotę, dnia 7 czerwca r. b., jako w pierwszą bolesną rocznicę śmierci

ś. † p.

z Tyszerów

Wandy Ruprechtowej

odbędzie się nabożeństwo żałobne w kościele św. Krzyża, o godz. 10-ej rano, na które krewnych i znajomych zapraszają
Mąż z dziećmi.

1057 1

Podziękowanie.

Powróciwszy z pogrzebu

B. P.

REGINY JAKUBOWICZ

który się odbył dnia 4 b. m. w Łodzi, niniejszym składają wszystkim krewnym, przyjaciołom i znajomym serdeczne „Bóg zapłać“ pozostali w nientulonym żalu
ŻAŁOBNICY.

1054 1

Koalicja w Galicji Wschodniej.

(Telefonem od własnego korespondenta).

Warszawa, 5 czerwca (wł.). Do Galicji wschodniej wyjeżdża dzisiaj komisja mieszana ententy aby zbadać położenie ekonomiczne i polityczne, jakie się tam wytworzyło na skutek ostatniej kontrofenzwy polskiej.

Komisja jedzie na czas dłuższy i stałą siedzibę będzie miała we Lwowie.

W przyszłym tygodniu wyrusza do Galicji wschodniej komisja, złożona z 6 posłów, a wyłoniona z Sejmu, której zadaniem będzie ustalić gwałty rusińskie, dokonane w Galicji, dla przedstawienia państwu koalicyjnym.

Z SEJMU.

(Posiedzenie wczorajsze.)

Warszawa, 5 czerwca (PAT.) Posiedzenie sejmu otwarto o godz. 3 minut 30.

Między interpelacjami znajduje się interpelacja pos. Halbana w sprawie niedostatecznej opieki nad wracającymi jeńcami i uchodźcami, pos. Daszyńskiego w sprawie zamierzonej nominacji przedstawicieli polskich za granicę, pos. Fichny w sprawie gospodarki w centrality warsztatów lotniczych w Warszawie i niszczenia tam majątku publicznego.

Sejm przystąpił do wyboru marszałka. Oddano 318 kartek, w tem 19 pustych. Absolutnie większość wynosiła 150. Pos. Trampczyński otrzymał 186, pos. Stolarski 109. Wybrany pos. Trampczyński, który oświadczył, że urząd przyjmie, zapewnił, że nadal będzie postępował obiektywnie i prosił o wzajemną wyrozumiałość.

Ustawę o przedłużeniu terminów przedsięwzięcia robót wiertniczych uchwalono w 2 i 8 czytaniu en bloc, poczem dr. Adam uzasadniał wniosek nagły w sprawie wdrożenia doraznej pomocy dla oswobodzonych części Galicji wschodniej. W gorących słowach podniósł sprawozdawca cierpienia i ofiarności poszczególnych warstw społeczeństwa polskiego na wschodzie, w szczególności patryjizm urzędników, dla których imieniem komisji proponuje wyższą pomoc aniżeli pierwotnie żądał minister, a mianowicie podniesienie pozycji dla urzędników z 5 na 10 milionów marek.

Pos. Hausner uważa sumę 48 milionów za niedostateczną, wskazując na stronę polityczną sprawy niesienia pomocy oswobodzonym polakom, podkreślając konieczność uwzględnienia nie samych tylko polaków, lecz i rusinów, nie wyłączając żydów. Mówca pragnie, by administracja funduszy na pomoc przeznaczonych dostała się w ręce obiektywnych czynników obywatelskich, które pójda po linii rzeczywistej, a wtedy osiągniemy porozumienie z ukraińcami.

Sejm wniosek uchwalił i podjął dalszy ciąg dyskusji rolnej.

Zabrał głos minister Janicki. Mówca wskazuje, że ministerjum rolnictwa zdążyło przygotować w postaci urzędów ziemskich początek organizacji do przeprowadzenia reformy rolnej.

Stosunki agrarne w Polsce są bardzo zawiąskane i w różnych dzielnicach różnorodnie pod wielu względami. Jedną ustawę reformy się nie przeprowadzi. Sprawa rolna w Polsce wymaga wielu ustaw, które według pewnego planu powinny być do Sejmu wnoszone. Dla tego ministerjum przygotowało projekt zasadniczy, którego należałoby się trzymać przy uchwalaniu re-

form. Większość komisji uznała projekt ten za niedostateczny. Minister zgadza się w wielu punktach z uchwałami większości komisji, lecz w kilku punktach zasadniczych odrębny wyraził opinię.

Do rozwiązania zadania powinniśmy przystępować z bardzo wielką przeczornością i trzeźwością. Przestrzedz należy przed zbytnim sproletaryzowaniem pracy rolnej. Minister porusza następnie sprawę upaństwowienia lasów i wyraża zdanie, że w rękach prywatnych lasy lepiej się opłacają.

Minister zastrzega sobie omówienie dalszych szczegółów w ciągu dyskusji szczegółowej.

Zabiera głos arcybiskup Teodorowicz. Mówca chce szukać ogólnych warunków, od których zawisły zasady zdrowej reformy rolnej.

Po odczytaniu wspólnego oświadczenia całego episkopatu mówca kończy:

Ponieważ planem reformy agrarnej objęto także i majątki kościelne, przeto my, biskupi polscy, oświadczyliśmy gotowość poczynienia pod pewnymi zastrzeżeniami ustępstw.

Jednakże oświadczymy, iż wszystkie te za-tem dobra nie mogą być uważane jako własność narodowa czy państwowa, którą by Sejm, czy rząd mógł dobrowolnie rozporządzać.

Wszelka zmiana w majątku kościelnym aby była legalna potrzebuje dobrowolnej zgody kościoła.

Przedstawivszy ogólne zasady prawa kościelnego, wyrażamy nasze przekonanie, że naród polski z tak świętą tradycją katolicką nie zechce rozpoczynać swego cudem przywrócenia bytu politycznego od nieprawnej grabieży własności katolickiej.

Przeciwko nieprawemu naruszeniu majątków kościelnych musielibyśmy głośno i energicznie protestować i nie moglibyśmy się cofnąć, choćby nam to groziło prześladowaniem czy wojną religijną.

Pos. Stolarski imieniem chłopów polskich oświadcza, że projekt większości komisji rolnej jest tym co ma uzdrowić stosunki rolne i zbija obawy, wyrażone przez ks. Teodorowicza.

Na tem przerwano obrady nad reformą rolną.

Następnie uchwalono nagłość wniosku pos. Ziemięckiego w sprawie walki z bezrobociem i wniosku pos. Skulskiego w sprawie przewozu węgla kamiennego, odstępując oba wnioski komisjom, które mają odbyć w tych sprawach konferencje z rządem. Wreszcie uchwalono nagłość wniosku pos. Bagińskiego (PSL-Tarnob.) w sprawie na-

dużyć wyborczych urzędników państwowych w Bielsku. Bagiński odczytał plakat opublikowany z rozkazu komendanta stacji, który zarzuca grupie wyzwolenia, że prowadzi agitację za pieniądze bolszewickie. (Okrzyki z prawicy wyrażają zdanie, że odezwa mówi prawdę).

Pos. Biegański: Odpowiedzią może być tylko pogarda.

Pos. Załuska, jako sekretarz związku Ludowo-narodowego oświadcza, że stronnictwo niema nic wspólnego z tą odezwą, chociaż jeden z kierowników wyzwolenia publicznie apelował do bolszewików o pomoc.

Następne posiedzenie jutro o godzinie 10 przed południem, a pierwsze posiedzenie po świętach w czwartek.

Cześć polskim bohaterom.

Wilno, 5 czerwca. (PAT.) Na uroczystości ku czci bohaterów poległych w obronie Wilna, postanowiono wysłać depezę do Sejmu, która brzmi: „My uczestnicy pochodu, odbytego 1-go czerwca 1919 r. w Wilnie, ku czci bohaterów poległych przy uwolnieniu miasta naszego od niewoli bolszewickiej, zgromadzeni nad bratnią mogiłą w ilości 30,000, szlemy Wysokiemu Sejmowi wyrazy wdzięczności za troskę, jaką nas otacza oraz wyrażamy niezłomną nadzieję, że i nadal dołoży wszelkich starań, byśmy oswobodzeni z pod jarzma rosyjskiego byli w łączności z Polską. O ile jednak wróg chciałby tę łączność potargać, staniemy wszyscy w obronie świętej sprawy wolności.

Dyktatura u Słowaków.

Preszburg, 5 czerwca (PAT.) Na Słowaczczyźnie zaprowadzono dyktaturę wojskową, polegającą na tem, że wojsko obejmie naczelną władzę nad wszystkimi urzędami. Wszyscy urzędnicy będą nadal pełnili swoje czynności, podlegając jednak będą we wszystkim dowództwu wojskowemu.

Rozporządzenie o zaprowadzeniu dyktatury na Słowaczczyźnie podpisał generał Mittelhauser, naczelny dowódca frontu wschodniego na Słowaczczyźnie.

Komunikat sztabu rumuńskiego.

Morawska Ostrawa, 5-go czerwca (PAT.)

Front wschodni: Wzdłuż Dniestru walki trwają dalej. Zadnych znaczniejszych zmian nie było.

Front zachodni: Nad Cisą mniejsze starcia. Doniesienie węgierskiej naczelnej komendy, jakobyśmy rozpoznać odwrót, jest nieprawdziwy. Nasze dotychczasowe pozycje pozostają dotąd w naszych rękach.

Front ukraiński: Po obsadzeniu Kołomyi, Nadworny i Tłumacza, nasze oddziały posuwają się na Bohorodczany. Nasze strażę przednie dotarły do Tyśmienicy.

Prezydent Brazylii w Europie.

Paryż, 5 czerwca (PAT.) Prezydent Brazylii Ewitalcio Pessoa, odjechał z Paryża do Londynu. Na dworcu zegnali go Poincare, Clemenceau i Pichon.

Estończycy i Finlandczycy w Piotrogradzie.

Kopenhaga, 5 czerwca (PAT.) Dziennik „Tidende Tegen“ otrzymał depezę donoszącą, że estończycy i finlandczycy zajęli Piotrogród. Wiadomość ta nie jest jeszcze potwierdzona.

Rada „4-ch“.

Paryż, 5 czerwca (PAT.) Rada „4-ch“ naczelników rządów we wtorek po południu rozpatrywała w dalszym ciągu kontrpropozycje niemieckie i nabrała przekonania, że nie można wiele zmienić w warunkach podyktowanych Niemcom. Narady toczyły się pod przewodnictwem Wilsona.

Nie ustępują.

Paryż, 5 czerwca (PAT.) Dziś rozpatrywano kontrpropozycje niemieckie. W kołach urzędowych panuje opinia, że Rada 4-ch będzie w możliwości powziąć decyzje. Według „Petit Journal“ prezydent Wilson miał oświadczyć po 1-yim odczytaniu kontrprojektu, iż przeciwny jest pretensjom Brockdorf-Rantzau. Kwestja Rjecki nie jest jeszcze załatwiona.

Szowinizm litewski.

Święciany, 5 czerwca (PAT). K. B. P. donosi: Szowinizm litewski popierany przez miejscowych księży, ma powodzenie mniej więcej wśród 40% ludności wiejskiej. Bolszewizm zaaklimatyzowany słabo, jedynie wśród bezrolnych i fornali. Przeważna część ludności z entuzjazmem wita wojsko polskie.

Prusacy w strachu.

Berlin, 4 czerwca. (PAT.) „Tägliche Rundschau” zwraca uwagę, że w najbliższym czasie można się spodziewać obwołania republiki hanowerskiej, że należałoby tedy poczynić przygotowania wojskowe, aby ten ruch słumić.

Przez Atlantyk.

Paryż, 5 czerwca. (PAT.) Radjo warsz. Wa wtorek wieczorem przybył tu kapitan Read, komendant Nr. 4, pierwszego hydroplanu, który przebył drogę przez Atlantyk. Towarzyszyło mu

kilka innych lotników i oficerów okrętowych. Publiczność zgotowała gościom gorącą owację na dworcu.

Połączone wojska.

Lugdun, 5 czerwca (PAT.) W Rumunii bandy bolszewików zaatakowały Bendery. Załoga francuska i rumuńska oraz straże pograniczne odparły atak, odrzucając nieprzyjaciela na Dniestr. Depesza z Bukaresztu potwierdza, że wojska rumuńskie połączyły się z polskimi.

Izba hiszpańska.

Madryt, 5 czerwca (PAT). Po wyborach skład Izby będzie następujący: 221 konserwatyistów, 129 liberałów, 28 seperatystów, 19 republikanów i 31 z różnych frakcji.

Odroczenie.

Paryż, 5 czerwca (PAT). „Liberte” pisze, że ponieważ delegacja serbsko-horwacko-słoweńska

nie przyjęła układu ustalonego przez Wilsona, Clemenceau i Lloyd Georg'a w sprawie Adriatyki, przeto rozważanie tej sprawy znów zostało odroczone.

Ochrona mniejszości.

Paryż, 5 czerwca (PAT). Komisja państw nowych zajmuje się sprawą ochrony mniejszości w tych państwach.

Werbunek w Prusach.

Poznań, 5 czerwca (PAT). W Prusach Kr. po miastach, miasteczkach i wsiach wszystkie mury i płoty upstrzone są afiszami niemieckimi wzywającymi do wstępowania do wojska i do walki przeciw polakom.

Anarchiści.

Waszyngton, 5 czerwca (PAT). Z różnych miast donoszą o dokonaniu zamachów anarchistycznych.

Poszukiwany
Rutynowany KUPIEC
pożądana znajomość w kierunku ogrodnictw, wykształcenie średnie, na stanowisko
Zarządzającego Składami
Oferty składać do Biura Informacyjno-Handlowego
A. Gersdorfa, Piotrkowska 84. 1062 5

Przy stacji kolejowej GŁOWNO w niedzielę, dn. 8-go czerwca r. b. odbędzie się
Zabawa straży ogniowej z KARASIC.
Dodać należy, że na stacji GŁOWNO jest BUFET. Geny dostępne, urządzenie higieniczne, co zasługuje na poparcie. Bufet ów urządził P. WINCZEWSKI, znany b. Restaurator z Kalisza. 1051 1

Do biura fabrycznego potrzebni zaraz z średnim wykształceniem 1048 1
PANNA pisząca biegle na maszynie oraz **PRAKTYKANT BIUROWY**
Wymagana gruntowna znajomość języka polskiego, potrzebny również język niemiecki. Towarzystwo Akcyjne Rob. Saenger w Pabjanicach.

ZABAWA OGRODOWA.
Dnia 8 czerwca, o godz. 2 p. p. przy ul. Wólczańskiej Nr 220 Chór „Sw. Hieronima” urządzi zabawę. W zabawie wezmą udział in ne chóry. Po śpiewach odbędą się tańce. Zarząd zaprasza swoich członków i wprowadzonych gości. 1053 1 ZARZĄD.

Okazyjna sprzedaż biżuterii. 990 6
Płace najwyższe ceny
za brylanty, perły i złoto egz. od 1900 r.
ZAKŁAD JUBILERSKI
F. DĘBOWSKIEGO, Piotrkowska 186.

Restauracja „POLONIA”
Łódź, ul. Przejazd 40, róg Kilińskiego (vis à vis Poczty)
wydaje ŚNIADANIA od 7—10 r. OBIADY od 12—4 KOLACJE à la carte
Bufet obficie zaopatrzony w napoje, oraz w gorące i zimne **Zakąski.**
1049 2 Właściciel Stanisław Zajączkowski.

MEBLA
Tremo, szafa, 1059 5
Otomana, Krzesła,
Stolik do kart,
Kuchnia kompletna,
Zyrandol elektryczny
zaraz tanio
do sprzedania
Lipowa 44 m. 25.

**B. ważne dla każdej cukierni,
każdej restauracji,
każdego posiadacza telefonu!**

Spis abonentów TELEFONICZNYCH
wyszedł nakładem biura
A. GERSDORFA, Piotrkowska 84.
Do nabycia tamże. 1047 5

Zagubiono 4 czerwca wieczorem w sal Koncertowej **torbę damską**
podługą, obityą zielonym jedwabiem, z bezimiennym biletem za Nr 19 na koleje elektryczne dojazdowe, chusteczka i kilka markami.
Łaskawy znalazca proszony jest o zwrot do Redakcji „Rozwoju” za wynagrodzeniem. 1055 1

Przy Restauracji „Pod białym Niedźwiedziem”
przy ul. Kilińskiego Nr 115 został otwarty **OGRÓDEK.**
W czwartki, soboty i niedziele przygrywa **MUZYKA.**
1041 2

Do wynajęcia sklep
szewski z wyrobioną klijentelą.
Wiadomość w „Rozwoju”. 0

W dniu 6 b. m., o godz. 8-jej wiecz. odbędzie się **ogólne zebranie członków**
Ligi Kobiet Polskich.
1061—1

Ogłoszenie.
W kancelarii Rady m. Łodzi wakuje stanowisko pomocnika naczelnika kancelarii z pensją mk. 800.— miesięcznie.
Wymagane przygotowanie teoretyczne i praktyczne w zakresie administracji komunalnej; pożądana wyższe wykształcenie.
Oferty z curriculum vitae, odpisami świadectw i referencjami należy składać w kancelarii Rady Miejskiej (Średnia Nr 14) do dnia 11 czerwca 1919 r. 1062 1

Krem od świeżby „MUKUNA”
1) usuwa takową szybko i radykalnie w ciągu 5 dni;
2) nie zawiera części stałych;
3) przy wcieraniu całkowicie wchłania się w skórę;
4) posiada miły zapach.
Apteczka Janawerocznego, Bednarska róg Furmańskiej 11
Cena 7 mk. 50 fenig. **adao wszędzie.**
Skład na Łódź: Lubczyński, Łuźomierska 21. 5

HANDLOWIEC
ze znajomością buchalterji **POSZUKIWANY**
w **CHARAKTERZE KIEROWNIKA**
(prokurent firmy)
od zaraz.
Oferty składać do biura Informacyjno-Handlowego A. Gersdorfa, Piotrkowska 84. 1070 5

Kupię **dom murowany na rozbiórkę**
Oferty z podaniem ulicy oraz wielkości domu w Rozwoju pod „Cegła”. 963—1

Kupię **drut gruby**
stary, średnicy 2 do 7 mm.
Oferty w „Rozwoju” pod „Alfa”. 976 0

PRAWDE
o charakterze, przeszłości, teraźniejszości i przyszłości, mówi tylko **M-me MARIE**
Radwańska 6, m. 5. 1045 9

Różne lokale do wynajęcia.
Wiadomość w „Rozwoju”. 0

Letnie mieszkanie.
5 pok. Lokal odpowiada na mleczarnię lub **PENSJONAT.**
Gotowe całkowite urządzenie
Willa Zern,
— Ruda Pabjanicka, —
ostatni przystanek. 1044 1

